

ŠALJIVI JAKA

LIT. J. BLASNIKA NASL. LJUBLJANA.

V Ljubljani. Založil J. Giontini.

24
5615
L
40, 00

Šaljivi Jaka

ali zbirka najboljših kratkočasnic

za slovensko mladino.

Nabral in priredil

Anton Kosi

učitelj.

1. zvezek.

V Ljubljani 1903.

Izdal in založil Janez Giontini.

«Veselost krajša čas in daljša življenje.»

Slovenski pregovor.

D 58448/1

5243814

15.2.2013

Predgovor.

Ker mi je znano iz svoje izkušnje, kakó zelo so Ti — premila mladina slovenska — priljubljene kratkočasnice ali smešnice, in ker smo Slovenci do sedaj take posebne zbirke za mladino še vedno pogrešali,* zato rej sem se odločil zbrati v to svrho primernega gradiva, da se pomnoži tudi na to stran mlada naša mladinska književnost.

Kratkočasnemu gradiyu, ki sem ga nabral po raznih slovenskih, nemških, čeških in hrvatskih listih in knjigah, dodal sem precejšnje število svojih izvirnih smešnih dogodbic. Vse to gradivo sem nabasal v torbico «Šaljivemu Jaki» ter mu naročil, da ga ponudi Vam — mladi bralci in bralke — v prijetno zabavo.

Ako boste «Šaljivega Jako» veseli vzprejemali, oglasil se bode večkrat pri Vas, da Vam pové kaj šaljivega. In zakaj bi se ne veselili in ne smijali, dokler ste še mladi in še ne poznate žalosti in bridkosti tega sveta!

* Brezovnikov «Šaljivi Slovenec» je namenjen v razveseljevanje le odraslim Slovencem.

Pa tudi roditelje lahko kratkočasite s pričujočo knjižico; tudi njih utegne zanimati marsikatera dogodbica, katero bode povedal «Šaljivi Jaka». Razvedrili si bodo tako duha ter pozabili za kratek čas skrbi in težave vsakdanjega življenja.

Saj poje pesnik D. F. Ripšl:

Kdo bi zmiraj tužen bil,
to ne more biti,
Bog je pamet nam delil,
tužnost razpoditi! —

Potúj tedaj, dragi moj «Šaljivi Jaka», po širni naši domovini ter vzbujaj, širi in goji ono krepost, o kateri trdi pregovor, da krajša čas in daljša življenje — nedolžno veselost.

V Središči, meseca januarja 1892.

Anton Kosi.

I.

Iz vsakdanjega življenja.

Cudna klobasa.

Janezek: «Oče, koliko koncev ima klobasa?»

Oče: «Klobasa ima dva konca.»

Janezek: «Moja pa ima samo jeden konec.»

Oče: «Kako je to mogoče?»

Janezek: «Lahko, jednega sem že snedel.»

Zakaj se je psa bal.

I.

Tinče se je zelo prestrašil, ko je zalajal pes za njim.

Oče pa rekó: «Tinček, ne bodi vendar tako boječ! Ali ne veš, da psi, ki lajajo, ne popadejo?»

Tinče (jokaje): «To že vem, a tega ne vem, če tudi pes to ve.»

II.

 Pepčka pa je skrbelo še nekaj drugega, ko so ga tolažili, naj se ne boji takega psa, ki laja.

«Kaj pa, če bi pes nehal lajati in bi me tačas popadel?»

Zajček se boji.

Adelica je dobila od tete živega zajčka, s katerim se je igrala in ga nežno gladila po hrbtu. Nje starejša sestra ravno čita povest o lovci, ki je šel na lov.

Adela nekaj časa posluša, potem pa reče nevoljno: «Nehaj vendar že, moj zajček se kar boji.»

Naj prej zaspi.

Hčerka se spravlja spat in reče materi: «Mati, prosim vas, pustite luč, dokler ne zaspim; potlej jo ugasnim sama.»

Siromak dedek.

«Mama!» vzkliknila je hčerica, ki je prevračala razne stvari na pisni mizici nedavno umršega dedka, «kaj bo, kaj bo, dedek so umrli, pa so pozabili naočnike tukaj in brez naočnikov ničesar ne vidijo!»

Izbirčni Franek.

Izbirčni Franek ni jedel rad zelja. A nekega dne ga pojé dve skledici. Mati ga pohvalijo, rekoč: «Kako si danes priden, ker zelje tako rad ješ.»

Franek pa nevoljno odgovori: «Jem ga, jem, a samo zato, da mi ga nič več ne ostane za jutri.»

Priden učenec.

«Ali so vas gospod učitelj že razvrstili v šoli?» vprašajo mati Janezka, ki je prišel ravno iz šole domov. «Že vse,» odgovori Janezek.

«No, in koliki si ti?» — «Ko bi te dni jednega ne bilo v šoli, bil bi predzadnji.»

Gospod Ščinkovec.

Gospod, po imeni «Ščinkovec», pride na obisk. Hišni sinček ga radovedno ogleduje od nog do glave, potem ga vpraša: «Kako pa se vi pišete?»

«Ščinkovec,» odgovori gospod. «Ščinkovec?» začudi se deček, «saj nimate perja!»

Kaj v šoli ni prav.

Minico, ki je bila prvikrat v šoli, vprašajo mati iz šole prišedšo: «No, Minica, kako je bilo v šoli, ali ti kaj ugaja?»

«Nič kaj, ker smo dvakrat molili, pa nobenkrat jedli.»

Skoraj bi jo ujel.

Tinče in Tonče gresta ribe lovit. Ko prideta domov, vprašajo mati: «Ali sta kaj ujela?»

«Jaz nič,» odgovori Tinče, «a Tonče bi bil skoraj jedno ščuko ujel.»

Kar danes lahko storiš, ne odlagaj na jutri.

Mati so dajali svojemu sinku lepe nauke in so med drugim tudi rekli, naj nikoli ne odlaga na drugi dan, kar stori lahko danes.

Nato reče sinek; «Mati, pa mi dajte še danes tisti kos potice, ki je prihranjen za jutri, ker ga še danes lahko snem.»

Pusti, česar ne moreš storiti.

Sin: «Oče, zdaj imam že 17 let, pustite me vender, da grem v sosedovo krčmo!»

Oče: «No, pa stori, česar ne moreš pustiti.»

Sin: «Ali oče, denarja nimam.»

Oče: «No, pa pusti, česar ne moreš storiti.»

Od kod so beli lasje.

«Mama, glejte, tukaj-le imate pa bel las!»

«Vidiš, hčerka,» odgovoré mati, «to je od tod, ker me vedno tako jeziš.»

«Oh, kako ste morali šele vi jeziti babico, ker imajo vse lase bele!»

Zakaj ni nikdar več.

Popotnik: «Koliko je ura?»

Pastir: «Zdaj je ravno dvanajst.»

Popotnik: «Mislil sem, da je že več.»

Pastir: «O, pri nas ni nikdar več, ker, kadar dvanajst mine, začne se vedno zopet z jedno.»

Nova mera za sol.

Oče: «Povej mi, Francek, ali si že slišal v šoli, koliko dekagramov ima kilogram?»

Francek: «Kilogram ima sto dekagramov.»

Oče: «Koliko dekagramov je torej kilogram soli?»

Francek: «Tega pa ne vem, oče, ker nam gospod učitelj še niso povedali nove mere za sol.»

Brat mojega brata.

Igrala sta se dva dečka in jedna deklica. Mimo pride gospa in vpraša deklico: «Kdo je ta deček tukaj?» Deklica odgovori: «To je moj brat.» — «In kdo je oni drugi tam.»

Deklica: «Oni pa je brat mojega brata.»

«Oče, zažvižgajte še jedenkrat!»

Na železnici opominja oče svojega sinčka, naj se nikar ne naslanja skozi okno, sicer mu veter še klobuk odnese. Ker poredni deček le neče slušati, potegne mu oče urno klobuk z glave in ga drži

skrivaj za seboj ter vzklikne: «Na, zdaj je pa šel klobuk!»

Sinček silno zajoka in tuli. Za nekaj časa pravi oče: «Kar molči, ti pa jaz klobuk nazaj pokličem. Le pazi: Kadar zazvižgam, pride nazaj.»

Oče zazvižga in posadi hitro skriti klobuk dečku na glavo, rekoč: «Zdaj je pa spet tvoj!»

Nato se začne oče razgovarjati z drugimi potniki; deček pa vrže klobuk skozi okno in reče: «No, oče, zdaj pa zazvižgajte še jedenkrat!»

Suha kava.

Štiriletna Milica (pri zajutrk): «Prosim, mama, nekoliko žemlje, ker kave ne morem požirati tako suhe.»

Kaj pa, če ne pridejo.

Mati: «Pepček, kako si umazan; hitro se umij, ali ne veš, da pridejo danes teta?»

Pepček: «Mati, kaj pa, če ne pridejo?»

Angeljske glave.

Otrok: «Mamica, ali so to tukaj na podobi tudi angelji, ki imajo samo glave in peruti?»

Mati: «Dà — dete moje —.»

Otrok (začuden): «Kako pa naredé ti angelji, kadar hočejo sestiti?»

Bog pomagaj in Bog ne pomagaj.

«Bog pomagaj!» reče Martinek domačemu hlapcu: «Tepec, ali nisi slišal, da se mi ni kihnilo, ampak da sem pokašljal?»

Martinek: «Če je tako, tedaj pa Bog ne pomagaj!»

Kaj imajo dedek v glavi.

Vnuček: «Dedek, ali imate tudi vi možgane v glavi?»

«Zakaj vprašaš to, dragec moj? Seveda je imam.»

«Mislil sem, da imate bombaž, ker vam iz ušes gleda.»

Vprašanje.

Družina je pri obedu. Zunaj razsaja huda nevihta. Bliska se in grmi. Zdajci se močno zablisne in strela udari baš v bližnjo jagnet. Vsi obsedé kakor okameneli, le mali Nacek, misleč, da je udarilo v hišo, vpraša prestrašeno: «Oče, ali smo sedaj mrtvi?»

Zakaj ni več prazen.

Mati: «Janko, kaj pa misliš, da ješ tako nezrelo jabolko na prazen želodec?»

«O, nič se ne bojte, saj ni več prazen, štiri sem že pojedel.»

Še ni potrebno.

Mati: «Tonček, idi in umij si roke.»

Tonček: «Saj še niso dovolj umazane.»

Otročje.

Mali Dragec: «Ata, kaj ne, kadar ti noge zaspé, takrat tudi kurja očesa zamižé?»

Francekova želja.

Francek, ki se ni rad umival, reče nekega dne: «Oh, zakaj vender nisem zamorec!»

«Zakaj pa?» vprašajo mati. — «Da bi se mi ne trebalo umivati.»

Česa solnce čaka.

Mati: «Oh, kako je danes mrzlo! Ne vem, kdaj zopet solnce posije.»

Najmlajši otrok: «Mama, solnce gotovo čaka, da bi bilo prej gorkeje.»

Čudna trava.

Mati: «Oj, Jožek, glej, kakšne hlače imaš! Ali si se morda valjal po travi?»

«Valjal, valjal, pa po taki travi, katero je že krava snedla.»

Lep vzgled.

Vinko svojemu bratcu: «Ali ne moreš biti miren, glej, kako spodobno sedé oče pri mizi.»

Strašna grožnja.

Mihec je bil nekoč na dvorišči zelo razposajen. Hlapec, ki je bil itak slabe volje, pokaral ga je že nekolikokrat prav ostro, a ker nič ne hasne, zagrozi se mu jezno: «Ako skoraj ne boš miren, odtrgam ti glavo.»

Mihec se prestraši, hlapca široko pogleda in vpraša ves osupel: «Kaj ne, potem mi jo pa zopet nazaj posadiš?»

Dimnikar.

Francek: «Kaj bodeš, kadar bodeš velik?» — «Dimnikar, da se mi ne bo treba umivati.»

Na nosu se mu pozna.

Mati: «Milko, Milko, ali si danes že zopet lizal smetano?»

Milko: «O ne, mama!»

Mati: «Ne laži, saj se ti še na nosu pozna.»

Milko: «O ne, mama, to je še od včeraj!»

Kdo zadene iztegnjeno roko.

Zima je. Otroci se igrajo s snegom, katerega je povsod dovolj. Strijc, poseben prijatelj otrok, stopi mednje, postavi se pred skedenj in reče: «Otroci! Jaz bodem držal tukaj svojo roko iztegnjeno; kdor jo zadene s kepo snega, dobi četrtak (4 krajc.).»

Nacek (vesel): «Oh, strijc, za četrtak vam namčem poln obraz snega!»

Radovalčkova molitev.

Radovalček je imel jako dobrega in radodarnega strijca, ki je dečka zelo ljubil ter mu večkrat kaj podaril. Posebno bogato ga je obdaroval o Božiči, Veliki noči in o drugih prilikah. Ko strijc nekoč nevarno zbolí, naroči mati sinčku, naj se v svoji molitvi spominja tudi bolnega strijca.

Radovalček moli potem tako-le: «Ljubi Bog, ne dovoli, da bi strijc že zdaj umrl — vsaj pred Božičem ne!»

Kako dobro zna plavati.

Vroče je bilo. Pri obedu je bil govor o kopanju, in mati reče jednemu sinov: «Glej, da se kmalu naučiš plavati, drugi že vsi znajo!»

Jožek pa odgovori: «Saj že znam. Včeraj sem tako plaval, da sem imel vsa kolena krvava.»

Še jedna o plavanju.

Lojze: «Mati, kaj ne, da se pojdem danes kopat?»

Mati: «Danes ne, Lojze; ravno prej si tožil, da te trebuh boli.»

Lojze: «Nič zato, saj znam tudi na hrbtu plavati.»

Lepo prijateljstvo.

Mati: «No, Andrejček, ali nimaš nobenega prijatelja, da si vedno tako sam?»

Andrejček: «Imam ga že, samo da me ta ne more trpeti.»

Otroci govore resnico.

I.

«Kaj ne, da izpiješ še jedno čašico kave?» reče Marta sosedovemu Milku, ko je prišel k nji.

«Ne smem, mati so mi prepovedali.»

Marta: «No, kako pa so rekli mati?»

Milko: «Rekli so: Ti ne smeš pri sosedih toliko jesti, kakor ona pri nas.»

II.

V kmetsko krčmo pride meščan ter zahteva vina in vode. Oče gre po oboje, zgovorni in radovedni sinek pa ostane v sobi. Čudno se mu zdi, zakaj je gospod zahteval še vode k vinu. Zato srčno in nedolžno vpraša: «Gospod, čemu pa vam bode voda?»

Meščan: «K vinu jo prilijem, da si prej žejo ugasim.» Deček pa hitro odvrne: «O tega ni treba, saj so očesami včeraj telebnili dva škafa med vino.»

III.

Vnuček: «Dedek, zatisni no vender oči!»

Dedek: «Zakaj pa, dragec moj?»

Vnuček: «Mati so rekli, da se preselimo potem vsi v tvojo hišo, kadar oči zatisneš.»

IV.

Strijčnik: «Koliko lās pa imate vi na glavi, strijc?»

Strije: «Tega ne vem, ljubček moj, ker jih ne morem prešteti.»

Strijčnik: «Naš oče pa so je prešteli; rekli so, da imate vi več dolgov nego lāsna glavi.»

V.

Sinček: «Oče, nate muho!»

Oče: «Kaj hočem z muho, dete?»

Sinček: «Napravite iz nje drugo žival.»

Oče: «Dete, tega ne more nikdo storiti.»

Sinček: «O more, more, saj so zadnjič strijc materi rekli, da vi iz muhe vedno slona naredite.»

VI.

Teta: «Kakó pa je materi doma?»

Šestletni sestrič: «Hvala za vprašanje, dobro.»

Teta: «Ali ti niso naročili ničesar drugega?»

Sestrič: «Naročil pač; rekli so, naj vam rečem: 'Bog plati', ako mi kaj podarite.»

VII.

«Kdaj pa navadno obedujete?» tako vpraša na tihem lakomen strijc, ki bi rad obedoval pri bratu, svojo vnučico.

«Takoj, ko vi odidete, rekli so mati,» odvrne mu nedolžni otrok.

VIII.

Oče (iz mesta prišedši): «Mislite si, otroci, danes sem videl v mestu slona, ki je odprl steklenico in iz nje izpil vino.»

Mala Anica: «To ni nič posebnega, to je naredil naš hlapec že večkrat, ko vas ni bilo doma.»

Mali sebičnik.

Mati prinesó svojim trem otročičem košarico orehov. Dadó je Mihcu, najstarejšemu, naj je razdeli. Mihec vzame orehe in je deli: «Ti jednega, ti jednega, jaz dva . . .» Ko mati to slišijo, pokarajo ga, da krivično deli. Mihec, štirileten deček, pa misli, da je delitev pravična, ker po dva oreha oddaje, mora tudi on dobivati po dva.

«Zdaj sem pa spet zadnji.»

«Nacek!» vprašajo mati sinka, ko je prišel iz šole, «zakaj se pa danes držiš tako kislo?»

«Zato, ker sem tako nesrečen,» odgovori Nacek na pol jokaje. «Le pomislite! Toliko sem se trudil, da bi ne bil več zadnji v šoli; no, zdaj nam pa umrje Pikčev Jakec, ki sem ga lani srečno prekosil, in zdaj sem zopet zadnji.»

Dober spomin.

Mati: «Ko sem bila še tako majhna, kakor si zdaj ti, bila sem mnogo pridnejša od tebe.»

Sinček: «Oh, kako imate vendar dober spomin!»

Čemu so oči.

Mati šestletni hčerici: «Milica, ali veš, čemu so usta?»

Deklica: «Da jemo.» — «In čemu so oči?» —
«Da spimo,» odgovori deklica.

Moder odgovor.

Oče svoji hčerici: «Glej, Anica, miza je tako velika kakor ti!»

Anica: «Pa je gotovo tudi toliko stara kakor jaz.»

«Kako čas hitro mine.»

Mati pripovedujejo sinčku o Kristusovem trpenji. «Kako dolgo pa je že tega, odkar je Jezus Kristus umrl na križi za nas?» vpraša štiriletni deček.

«1891 let,» rekó mati.

Deček nekoliko pomišlja, potem pa reče: «Oh, kako vender čas hitro mine!»

Čestitke iz otročjih ust.

I.

Preljubi dedek! Za rojstveni dan ti želim od srca vse dobro, zlasti pa želim, da bi še ljubi Bog prav mnogo let zdrav ostal.

II.

Šestletni Peterček pride s štiriletnim bratcem dedku za god čestitat in zvrši svojo nalogo tako-le: «Ljuki dedek, midva vam želiva za god vse dobro, in mati so rekli, če nama daste vsakemu po jeden sreber goldinar, naj ga močno poveževa v robec, da ga ne izgubiva na poti!»

III.

Nekaj učenk pride o novem letu svojemu učitelju sreče voščit. Učitelj jih prijazno vsprejme in

reče: «Želim, da bi bile v novem letu vsak dan pridnejše in pametnejše.»

«Vse to tudi mi vam želimo,» odgovori hitro najzavestnejša izmed učenk.

IV.

Mirko, petleten deček, čestital je svojemu strijcu za god tako-le: «Za god vam želim vse dobro.» — Za nekaj časa pa še dostavi: «Povejte, ljubi strijc, ali boste ,vse dobro' sami pojedli?»

Menj kot nič.

Sin: «Skozi okno se prav nič ne vidi, oče, tako je zamrzlo.»

Oče: «Skozi zid pa še menj, ljubo dete.»

Legati ne smeš.

Mati: «Veš, Jožek, kadar te gospod učitelj kaj vprašajo, ne smeš se jim zlegati; ako česa ne veš, reci: Ne vem!»

Jožek: «O, mamica, saj pravim vselej, kadar me vprašajo: Ne vem!»

Srečen učenec.

Mihalek pride koncem šolskega leta iz šole, odloži torbico in hiti vesel k očetu, rekoč: «Oče dragi, vi niti ne veste, kako me imajo naš gospod učitelj radi. Vsi otroci — rekli so — morajo iti po počitnicah v drugi razred, samo mene obdrže še v svojem razredu.»

Tega ne morejo.

Mati: «Ali si že zvršil svojo nalogo, Rudolf?»

Sinček: «Ni mi treba delati naloge.»

Mati: «Pomisli vender, ako prideš brez naloge v šolo, postavijo te gospod učitelj za jednega nazaj.»

Sinček: «Oj, mati, tega ne morejo, ker sem itak zadnji.»

Otroci morajo biti doma.

«Otroci morajo biti lepo doma,» pravijo oče odpravljaje se na izprehod.

«Zdaj rečete to, ko naj bi šel z vami na izprehod,» pravi sinček. «Kadar pa je čas v šolo, tedaj ne rečete ničesar.»

Izgovor.

Mati: «Lani si mi napravil toliko veselja, ko si bil prvi v šoli in zdaj si spet nazaj zlezel!»

Učenček: «Vidite, mama, druga mati bi tudi radi imeli kaj veselja.»

Kdaj bodeš bobnal.

Milko: «Papa, Pogačnikov Ivan pa ima boben. Daj, kupi ga tudi ti meni. Lepo te prosim!»

Papa: «Boben? Pojdi, pojdi! To vse preveč ropota.»

Milko: «Pa bodem takrat bobnal, kadar boš ti spal!»

Dober posluh.

Sestrica: «Molči, Janezek, ali ne slišiš, da tudi drugi molčé!»

Parkelj v želodci.

Štiriletna Milica je dobila na sv. Miklavža večer parkelja.

Radovedno ga ogleduje, nato pokaže na parkljevo glavo in vpraša: «Oče, kaj pa ima parkelj tukaj?»

«Tukaj ima roge,» rekó oče.

Deklica: «Čemu pa ima roge, oče?»

Oče: «Roge ima zato, da ž njimi bôde.»

Za nekoliko dni se dekllica parkelja naveliča in ga pojé. A skoro je začne od použite slaščice grizti in ščipati po želodci.

Jokaje teče Milica k očetu in toži: «Parkelja sem pojedla, zdaj me pa v želodci bôde!»

Kdaj bode bolje.

Oče: «No, Mirko, ali si bil že spet zaprt?»

Mirko: «Že spet, saj vedno pravim, da ne bode prej bolje na svetu, dokler šole ne ločijo od učenja.»

Levoslovci.

Osemleten deček je slišal nekoč besedo «jurist». Drugega jutra vpraša očeta: «Oče, kaj pa je to, jurist?»

«Juristi so pravoslovci,» rekli so oče, ker jih ni bila volja, da bi mu to dalje razkladali.

Deček nekoliko časa pomišlja, potem pa vpraša: «Oče, in kakšni pa so ,levoslovci?»

On je začel.

Oče: «Ali sta se že zopet tepla? Le počakajta, poniglavca, jaz vama že pokažem! Kdo pa je začel?»

Jakec: «Martinek je začel, oče!»

Oče: «No, kako pa je bilo to?»

Jakec: «Jaz sem imel v rokah svoj novi slamnik, a Martinek mi ga je vzel, in potlej sem ga jaz nekoliko ozmerjal, in on je tudi mene; nato sem ga jaz malo udaril, in potem je on mene začel.»

Moder zagovornik.

Mati dvanajstletnemu sinčku: «Ali si že zopet raztrgal nogovice? Kaj misliš, da ti jih bodem vsak dan krpala?»

Sinček sramežljivo molči. Njegov mlajši bratec pa, ki ga je vedno zagovarjal, reče nato: «Vsak človek raztrga nogovice, celó cesar in učitelj!»

Čemu po nepotrebnem vprašati.

Mati: «Ali so te danes gospod kapelan vprašali, kakó je bilo prvemu človeku ime?»

Hčerkica; «O ne, to so že sami vedeli.»

Zakaj bi si lahko mnogo prihranil.

Zapravljivemu kovaču, ki je dan na dan popival po krčmah, rekel je štedljiv sosed: «Glej, Janez, koliko bi si lahko shranil, ko bi ne bil takšen.»

«Mnogo,» odgovori kovač, «saj imam doma dve skrinji popolnoma prazni.»

Dobra glava.

Kmetica: «Gospod župnik, ali bi mi pomagali, da bi se moj France naprej učil, da bi se morebiti izučil za ,gospoda'?»

Župnik: «Ali ima dobro glavo?»

Kmetica: «Dobro, dobro, čez tri stopnice je padel, pa si je ni razbil.»

Prava vrednost.

Skopuh pade v vodo in podari svojemu rešitelju 30 kr. Vsi navzoči gledalci se hudujejo zaradi njegove skoposti.

Nekdo pa reče: «Ej, čemu se jezite, on že vé, koliko je vreden!»

Verjetno.

Zdravnik: «Kako je ponoči z vašim spanjem?»

Bolnik: «Spanja imam le malo, šele proti jutru nekaj ur.»

Zdravnik: «Tako malo spanja, odkod prihaja pri vas ta nemir?»

Bolnik: «Veste, jaz sem ponočni čuvaj, pa šele proti jutru malo ležem.»

Ni čudo.

Doktor: «Čast mi je, gospod profesor, predstaviti Vam najstarejšega moža v našem mestu; sedaj šteje devetdeset let in je po obrtu dimnikar.»

Profesor: «Ni čudo, zakaj pokajeno meso se drži delj časa, nego presno.»

Delo z glavo.

Kmet je pripeljal odvetniku drva iz gozda in terjal zato petak voznine. To je bilo odvetniku preveč. Ali kmet je rekel: «Saj si tudi vi za tožbo daste plačati več nego petak in vam vendar delo ni težko.»

«Dà, prijatelj,» odgovori odvetnik, «moram pa z glavo delati.» — «Saj so morali tudi moji voli z glavo delati; ali mislite, da so z repom vlekli?»

Povelje, ki se da težko zvršiti.

Gospod je dejal svojemu strežniku: «Danes pride k meni šest gostov, pripravi torej dober obed. Mislim, da bi bilo prav, ako bi zaklal tele.» — «Kaj pa bode šest ljudi s celim teletom; polovica jim ga bode ostala in se pogubila.» — «No, tedaj pa zakolji samo pol teleta,» reče mu gospod.

Kita in gomb.

Anglež Kitajcu: «Zakaj pa imate vi Kitajci kito? Ali ni nepotrebna, ker ničesar ne obešate nanjo?»

Kitajec se nasmeje, pogleda Angleža na gombe, ki jih ima zadaj na suknji in reče: «Čemu pa nosite vi te gombe, saj nimate kaj zapeti ž njimi.»

Le tanje.

Vaški organist, ki se je že delj časa bal, da bi izgubil glas, naučil je svojo ženo peti. Ko je potem res izgubil glas, morala se je žena skriti v orglje, da je nevidna pela, kedar je on orgljal. Mislječ, da poje on, rekli so kmetje: «Naš organist poje tudi brez glasa dobro, samo nekoliko tanje.»

Zobje zunaj.

Potnik je pripovedoval: «Ko sem hodil lansko zimo po Rusiji, srečal sem v hosti volka, ki je zijal tako grozovito, da sem mislil: zdajci me kar živega požrè. Ali kaj storim? Sežem volku z roko v gobec, potem po gobci naglo do rega, zgrabim ga za rep in potegnem na vso moč k sebi. Tako sem mu obrnil ves notranji del trupla in mu rekel: «No, mrha, zdaj me pa le grizi, če moreš, ko imaš zobe zunaj!»

Ribničan in železnica.

Ribničan, otvorjen s suho robo, pride v Ljubljano na državni kolodvor, da bi vzel karto do Kamnika. A cena se mu zdi previsoka, zato hoče z uradnikom «glihati». Ker mu pa uradnik ne more ustreči, pravi Ribničan: «Še prosili me bodo.»

Predno vlak odpiha, gré Ribničan peš po državni cesti in pride že do Črnuč, ko vlak prisopiha za njim. Ko drdra tù vlak čez cesto, vselej zapiska. — Ribničan, ki zdaj misli, da zabi njega, smeje se porogljivo in pravi: «No, ali nisem rekel, da me bodo še prosili? O, zdaj le piskaj, jaz pa idem peš.»

Kdo zna bolje legati.

I.

V krčmi so sedeli trije slikarji s širokokrajnimi klobuki in dolgih kodrov. Bili so vsi trije lažniki prve vrste in legali so, da se je kar kadilo. V razgovoru prične prvi slikar: «Nekoč sem naslikal tanko deščico tako prirodno, da je bila popolnoma kakor pravi marmor. Ko sem jo potem vrgel v vodo, potopila se je, kakor da je res marmor.»

«E, kaj to!» reče drugi slikar. «To je še vse nič. Jaz sem nekoč naslikal polarne kraje, a ko sem sliki približal toplomer, krčilo se je živo srebro, dokler ni kazalo -20° R.»

«Tudi to še ni nič!» oglasi se tretji umetnik. «Da sta vidva videla poslednje moje delo, portrèt gospoda Brcka, potem bi znala, kaj je mojster. Ta potrèt sem tako naslikal in tako dobro zadel, da ga moram vsak teden dvakrat — obriti!»

II.

Trije tujci sedé v gostilni ter se pogovarjajo o različnih rečéh. Naposled se dvigne eden izmed njih ter pravi:

«Gospôda! Jaz sem znan po svetu za največjega lažnika ter stavim z vama petdeset goldinarjev, da me nihče ne prekosi v laži.»

Ostala sta s ponudbo zadovoljna, zato naredé stavo.

Prvi pravi tedaj, da je poznal velikana, kateri je moral vselej pristaviti lestvo, kadar si je hotel vzeti klobuk z glave.

«To ni nič!» oglesi se drugi. «V Parizu sem videl še večjega. Ta se je prve dni meseca maja prehladil v noge, pa je dobil nahod šele tri tedne pozneje. Večjega človeka po mojem mnenji gotovo še nihče ni videl.»

«Pojdita, pojdita!» dostavi tretji. «Vajina velikana sta proti mojemu prava pritlikovca, zakaj videl sem v Kamčatki človeka, ki je smodko ob lunu prižigal ter si pri tem koleno opekel.»

Šaljivi krčmar posluša laži treh tujcev, nasmeje se in dostavi: «To so res pravi velikani, vendar pa hodi v mojo gostilno na obed mož, ki je gotovo večji od onih; zakaj k meni prihaja že ob sedmih zjutraj, a predno more sesti na stol, odbije ura deset, potem naglo zajame z žlice juho, toda siromak mora tako hiteti, da pot kár curkoma teče od njega, ako hoče prinesiti do dvanajste ure žlico v usta. To je pravzaprav velikan, zakaj gotovo bi mu morali vsi vaši trije velikani zlesti drug na drugega, da bi mu mogel oni na vrhu stopiti na palec velikanske noge.»

Tujci se pogledajo ter obdržé svoje petdesetake v žepih, ker krčmar žal ni bil vpleten v stavo

«Rogač.»

Čudne sanje treh dijakov.

Trije dijaki, katerim se je sanjalo vedno o denarji, stavijo, kdo izmed njih bode imel ponoči največ denarja. Drugi dan si pripovedujejo svoje sanje.

Prvi pravi: «Videl sem travnik samih šivank, in na njem je stal mož, ki je rekel: ‚Vse te šivanke porabiš, da si sešiješ vreče za denar‘.»

Drugi pripoveduje; «Sanjalo se mi je, da je bilo vse morje polno tinte, in moje pero ga je izsušilo, da je moglo pisati številke v vrsti, kar sem imel denarja.»

«In meni se je sanjalo,» odgovori tretji, «da sta vidva umrla in mene postavila za dediča vsega tega denarja.»

Tretji dijak je dobil stavo.

Muha vrhu zvonika.

Tonček se je hotel z Martinkom pošaliti. Rekel mu je torej: «Martinek! Glej, glej, na križi nad zvonikom sedi muha, ali jo vidiš?»

Martinek, prebrisana glavica, odvrne mu takoj: «Vidim jo, vidim, ravno se ji zdeha, in če dobro pogledaš, vidiš, da ima otel zob.»

Ostra kosa.

Lažnivi Kljukec je imel bajé tako ostro koso, da je nje senca nekomu odrezala obe nogi, ko je neke jasno noč visela na bližnjem drevesi.

Še nekaj čez.

«Kako se kaj imate?» vpraša kmet siromaka, kateri je bil vedno vesel in dobre volje.

«Prav dobro se imam,» odgovori ubožec, «zakaj imam vse, česar potrebujem in še nekaj čez.» Kmet se temu začudi. «I, kaj se boste čudili,» reče siromak, «kar sem rekel, to je resnica, zakaj, glejte: potrebujem ust, in ta imam, in potem še nekaj čez, in to je — nos.»

Za krčmarje.

Nekdo se je oglasil, da nauči vsakega krčmarja, ki mu pošlje dva goldinarja, kakó bode iztočil več

piva. In res mu je več krčmarjev poslalo po dva goldinarja; prosili so ga, naj jim naznani to skrivnost. Dobili so ta-le odgovor: «Točite v vrčke menj pen, pa bode iztočili več piva!»

Iz krčme.

I.

Gost: «Krčmar, vaš pes je strašno nadležen; že nekolikokrat sem ga napodil, pa se še vedno suče okolo mene.»

Krčmar: «Ni nadležen ne, le pameten je takó; dobro vé, da imate vi tisti krožnik, s katerega navadno on jé.»

II.

Gost: «Gospod krčmar, tako majhna klobasa za 20 krajcarjev, pa še vrhu tega smrdi.»

«Oprostite, gospod; glejte, če bi bila večja, smrdela bi še bolj.»

III.

Gost točajju: «Padel mi je denar pod mizo. Ako ga najdete, daste mi ga jutri nazaj, ako ga pa ne najdete, smete ga obdržati zase.»

IV.

Gost: «Natakar, ali ste tudi prepričani, da je ta pečenka, katero ste mi prinesli, res divja gos?»

Natakar: «O gotovo, gospod; bolj divje še nisem videl. Pol ure, če ne dlje, preganjali so jo po dvorišču, predno so jo ujeli.»

V.

Gost: «To je vino, in slavim vse, da je tudi pristno.»

Gostilničar (yesel): «Po čem sodite to, prijatelj?»

Gost: «Ker je tako kislo, da umetno niti ni moči narediti tako kisle pijače!»

VI.

Prvi gost: «Čudno je to, da ne morem jesti mesa brez hrena.»

Drugi gost: «Pri meni pa je to ravno narobe, ker ne morem jesti hrena brez mesa.»

VII.

«Gost: «Gospod krčmar, kako pa se imenuje vaše vino?»

Krčmar: «Čemu vprašate, gospod?»

Gost: «No, krščeno je, in zato mora tudi imeti svoje ime.»

VIII.

Gost: «Zahvaljujem se za tako noč: bolhe so me hotele kàr ujesti!»

Krčmar: «Tega so gospodje popotniki sami krivi, ker preredko zahajajo k meni, potem pa so bolhe preveč izstradane.»

IX.

Upnik ugleda svojega dolžnika v krčmi.

«Aha,» reče mu jezen, «za vino imate še denar, zame pa ne!»

«Prijatelj,» odgovori mu dolžnik, «vi le vidite, da vino pijem, ne pa, da ga plačujem.»

X.

Madjar je spal na Dunaji v zeló slabi gostilni. Ko ga vpraša zjutraj krčmar, kakó je spal, od-

govori: «Presneto slabo, vender pa bolje, nego vaše bolhe, katere so me grizle vso noč.»

XI.

Kmet: «Recite, kar hočete, po vašem vinu me vedno glava boli.»

Krčmar: «Kaj morem jaz za to, ako imate tako slabo glavo!»

XII.

Prvi gost: «Pomislite, gospôda! Sinoči sem v gostilni, pri mokri cunji, plačal za porcijo teletine in dva vrčka pive samo dvajset krajcarjev.»

Drugi gost: «To ni nič, toda imeti za pol gol-dinarja pečeno pišce s solato in še butelo vina, to se pravi cenó!»

Vsi gostje: «Kje je to? Kje?»

Drugi gost: «Ha, ko bi jaz vedel, kje, gotovo bi sam šel takoj tja.»

XIII.

Gost: «Hudirja! Tega piva ne morem piti; grenko je kakor pelin.»

Krčmar (razžaljen): «Le zamežite, gospod — pa pojde.»

Gost zamiži in izpije, ali napósled stisne krčmarju v roko krajcar namesto desetice.

Krčmar: «Gospod! Kaj pa mislite; to vender ne gré, da bi mi plačali krajcar namesto desetice!»

Gost: «Le zamižite, pa pojde.»

XIV.

Krčmar (hoteč se pošaliti s pobožnim starcem): «Kaj pa vi pravite, očka! Kaj neki sedaj Bog dela?»

Starec: «I, sredi nebes stoji in se žalostno drži, rekoč: „Vse umrše krčmarje mi je dosedaj še hudir pobral, niti jednega še ni med nami, ker preveč sleparijo na zemlji.“»

XV.

Krčmar (skozi okno): «Kdo je, ki tako pozno trka?»

Tujec (pred vrati): «Ivan Smrekar, véliki posestnik, gostilničar, trgovec, župan, in poštar iz Šent Ila. Ali imate sobo za nočišče?»

Krčmar: «Jako mi je žal, da za toliko ljudij nimam prostora.»

XVI.

Gost: «Kako to, krčmar, da je pri vas v trgu kruh tako majhen, pri nas v mestu pa mnogo večji?»

Krčmar: «Verjamem, ali temu je krivo to, ker jemljete pri vas mnogo več testa v kruh nego pri nas.»

XVII.

Natakar: «Gospod! Tukaj je treba še deset krajcarjev, da bode račun poravnan.»

Gospod: «To bodi za postrežbo!»

V gostéh.

I.

Oče gredó z najmlajšim otrokom k sosedu na gosti. Deček, ki še ni videl nikdar toliko dobrih jedij, jedel je na vso moč, a v tem je hodil tudi nekolikokrat domóv.

Ko napósled ne more več jesti, bridko se zajoka, in starejšina ga vpraša: «Čemu jokaš, dečko?»

Deček: «Ker ne morem več jesti.»

Starejšina: «Pa v žepe stlači.»

Deček (jokaje): «Imam že vse polne.»

Starejšina: «Pa domóv nesi!»

«Nesel šem že trikrat,» odvrne mu otrok in se še bolj joka.

II.

Na kmetski ženitbi so prinesli tudi pečeno gos na mizo. Oče starejšina se je loti, da bi jo razrezal. Ker pa ni vaje tega dela, reže v potu svojega obraza, vendar tako nesrečno, da mu nož spodrsne in krožnik s celo gosko pade na tla.

«O jej!» zakličejo gospod župnik, ki so bili tudi med povabljeni, «pečenko bode Karo (pes) popadel.»

«Ne bojte se, gospod,» tolaži ponosno oče starejšina, «Karo je ne dobi, imam jo že jaz — pod nogami.»

Prebrisan žid.

Žid najde pri cesti spečega potnika, poleg katerega leži tudi nekaj v ruti zavitega oblačila. Bliže stopivši, vzame žid ruto z oblačilom in gré hitro svojo pot dalje. Potnik se v tem vzbudi in vidi, da nima rute z oblačilom. Ko vstane, ugleda že precèj daleč žida, kako z ukradenim blagom naglo koraka po cesti. Hitro stopi za njim, prime ga in odvede pred sodišče. Žid se izgovarja, da je blago našel, ne pa ukradel.

Sodnik reče: «Tukaj stoji potnik, kateremu ste vzeli blago.»

Žid odgovori: «No, kaj hočete več dokazov? Našel sem tega potnika in blago poleg njega; blago sem pobral, a potnika sem pustil, ker je pretežak, da bi ga nesel.»

Lepo so se opekli.

Trgovcu ulomijo ponoči tatje v prodajalnico in mu odnesó skrinjico z denarjem.

Ko trgovec drugega dne to vidi, nasmeje se, rekoč: «Ali so se opekli! Le naj nesó skrinjico z denarjem, kamor jim je drago, dokler je ključ do nje pri meni.»

Brezuspešno iskanje.

V sobo, kjer je prebival in spal siromak, ulomi ponoči tat in išče, kje bi kaj dobil.

«Priatelj!» nagovori ga ubožec, ki se je od ropota vzbudil, «ti prihajaš ponoči v temi semkaj po reči, katerih jaz še pri belem dnevi ne morem najti.»

Napačno umel.

Gospod (čevljarju): «Za Boga! Mojster Smolar, kakove čevlje ste mi naredili, oglavi so že popolnoma raztrgani, podplati so pa še močni.»

Čevljar: «Aha, že vidim, drugič bodem moral vzeti slabejše podplate.»

Slab čuvaj.

«No, Tomaž, ali ste zadovoljni z novim poljskim čuvajem?»

«Pojdi, pojdi! Nič boljši ni, nego je bil prejšnji, ves krompir nam bodo črvi požrli.»

Gospod in pekar.

Znano je, da so bili stari krajcarji mnogo večji, nego se dandanes novi. Gospod, idoč mimo pekarnе, ugleda zeló majhne žemlje in reče: «Ej, te žemlje so pač premajhne!» To sliši pekar, nasmeje se in

reče: «Res je, da so žemlje majhne, ali pomislite, da so zdaj tudi krajcarji manjši nego so bili prej!»

Pek in čevljar.

Pek in čevljar se prepirata, katerega stan je častnejši. «Kaj boš ti,» reče pek, «moj stan je gotovo častnejši od tvojega, zakaj, kar jaz napravim, pride vse na mizo, kar pa naredi čevljar, gre vse pod mizo.»

Kaj je nesramno?

«Zdaj je že več negoli pol leta, odkar sem vam napravil nove škornje; škornji so že raztrgani, a mene še niste plačali. Prosim vas prav uljudno, da mi vender že plačate tistih dolžnih sedem goldinarjev.»

Gospod: «Kaj? Za dvoje raztrganih čevljev naj bi vam plačal sedem goldinarjev? To je pa vender prenesramno!»

On ni kriv.

«Lenuh!» zavpije gospodar na svojega hlapca, «ti še ležiš, solnce pa že tako dolgo sije?»

«Hm!» Ali sem morda jaz kriv,» odgovori hlapec in se kremži, «da vzhaja solnce pred dnevom?»

Večno ne moreta ostati skupaj.

Kmet najame hlapca, ki ni ostal pri nobenem gospodarji. Za tri dni že odpové hlapec kmetu službo, in nato se vname med njima ta-le pogovor:

Kmet: «Kaj pa misliš, Janez, šele tri dni si pri meni in že hočeš iz službe?»

Hlapec: «E, veste kaj, oče, večno itak ne moreva ostati skupaj!»

Hudobno obrekovanje.

Pivec se je ustil v gostilni, da je vaški mesar Gašperček prodajal meso neke krave, ki je poginila. Ko to Gašperček zvé, jako je razžaljen in koj gre k obrekovalcu ter mu reče, da ga bode tožil, ako ne prekliče svojega okrekovanja. Mož pa ga debelo gleda in reče: «No, kaj nisi prodajal mesa krave, ki je bila že mrtva?»

«Gotovo ne!» odreže se hitro mesar.

«No, kaj takega bi si pa ne bil mislil o tebi, da bodeš tako neusmiljen in prodajal meso živih krav!»

Dober izgovor.

Francek je hotel krasti sosedova jabolka. Toda sosed ga zasači in bi ga pošteno našvigal, da mu ni še o pravem času odnesel petâ.

«Počakaj me, Francek, nekaj ti povem!» vpije sosed za njim.

«Oh,» odgovori Francek, «tako majhnim dečkom, kakor sem jaz, še ni treba vedeti vsega!»

Lepa plača.

Gospa gre na kmetih mimo pastirja: «No, pastirček, koliko plačila pa dobiš za svoje težavno delo?»

Pastirček: «Jeden dan dobim petak za to.»

Gospa (čudeč se): «Dečko, to ni mogoče!»

Pastirček: «Je mogoče, je, ker druge dni zastonj služim.»

Važen vzrok.

I.

Gospa: «Kako, to, da je pri vas maslo tako drago?»

Kmetica: «Zato, ker imam samo jedno kravo.»

II.

Gospa: «Ne vem, kakó je to, da je vaše mleko tako vođeno.»

Kmetica: «Vidite, gospa, to je tako-le: Poleti počrepajo krave strašno mnogo vode, pa jim tudi mleko ne more biti drugačno.»

V treh dneh.

Kmet Jurij kupi od svojega soseda kravo. Za tri dni mu jo privede nazaj, rekoč: «Trdil si, da daje šest litrov mleka, a daje ga samo dva.»

Sosed: «Daje ga, daje šest litrov, Jurij, toda — v treh dneh.»

Dva kmetiča pri zdravniku.

Kmetič pride k zdravniku in prosi, da bi mu izdrl zob. Zdravniški pomočnik je bil jako neroden in mu je potegnil namesto jednega dva zoba. Kmetič je bil zelo žalosten in se ni dal utolažiti zaradi izdrtega zdravega zoba. Pomočnik ga tolaži in mu pravi: «Pomirite se, očka, in molčite, zakaj, ako moj gospod zvé, da sem vam izdrl dva zoba, plačate za oba.» To kmeta utolaži, da takoj plača za izdrti zob in naglo odide.

Drug kmetič pa je bil bolj premeten in prevejan. Tudi ta pride k zdravniku in ga vpraša, koliko bi moral plačati, da mu izdere zob.

«Dvajsetico,» odgovori zdravnik.

«In koliko, ako mi izderete dva?»

«No, za drugega ne plačate ničesar.»

Kmet sede, zine in pokaže zdravniku zobá, katera naj mu izdere.

«Ta-le je prvi in ta je drugi,» reče kmet; «a prosim vas, bodite tako dobri in izderite mi najprej drugega.»

«Že dobro, meni je prav,» reče zdravnik in mu izdere zob. Kmet vstane in se poslovil, rekoč: «Hvala vam, da ste mi izdrli drugi zob, a prvega si ne dam izdreti prej, dokler me ne bode bolel.»

Zdravniku je kmetova zvitost ugajala, in kmet je smel oditi brez plačila.

Usmiljen mož.

«Ali je vaša žena použila zdravilo, katero sem ji zapisal?» vpraša zdravnik moža neke bolnice.

«Ne! bilo ji je pregrenko; toda jaz sem pri-mešal potem nekoliko sladkorja in je sam izpil.»

Veliko uboštvo.

Ubog bolnik pride k zdravniku, ki je zdravil siromake zastonj. Zdravnik napravi zdravilo in mu je dá, rekoč: «Nate, vzemite vsako uro kavino žlico polno!»

«Dragi gospod,» reče bolnik, «prosim lepo, da mi daste še uro in kavino žlico, ker tudi tega nimam.»

Uljuden strežnik.

O polnoči vzbudi strežnik svojega gospoda iz najslajšega spanja.

«Tepec, čemu me budiš?» zareži nanj gospod.

«Pozabil sam vam sinoči želeti lahko noč.»

Lepo se je izdal.

Da bi se ljudem bolj smilil, potajil se je berač in se delal, kakor bi bil nem. Gospa, ki je dobro

poznala tega sleparja, stopi nekoč k njemu in ga vpraša prav pomilovalno, kako dolgo je že nem.

«Oh, že izza mlada!» odgovori berač in se tako izdà.

Preveliki čevlji.

Gospod: «Čudno, včeraj so mi bili ti čevlji premajhni, a danes so mi preveliki.»

Dekla: «Seveda, ker so si sinoči noge umili!»

Dolžnik na smrtni postelji.

Zeló velik dolžnik je ležal na smrtni postelji in vzdihoval: «Oh, da bi še mogel živeti samo tako dolgo, da bi se rešil svojih dolgov.»

«Oho!» reče mu zdravnik, «ali bi radi večno živeli?»

Prebrisani rokodelčič pri pekarji.

I.

Prebrisan čevljarski učenec si je kupoval kruha. Videč, da je hlebec jako majhen, reče pekarju, da hlebec ne tehta zadosti, ker je tako majhen.

«Nič ne dé, boš vsaj lože nesel,» odgovori mu pekar. Nato dá rokodelčič pekarju samo polovico denarja in odide.

«Hè, dečko, to ni dosti!» kriči pekar za njim.

«Nič ne dé, boste vsaj lože prešteli,» odgovori mu rokodelčič.

II.

Čevljarski učenec: «Prosim, gospod pek, ali imate kakih trideset trdih žemelj za drobtine?»

Pek (vesel, misleč, da bode žemlje prodal): «Imam, imam» ter našteje 30 suhih žemelj na mizo.

Čevljarček: «No, itak jih imate, toda prej boste še imeli mnogo posla z njimi, predno vse prodaste.»
To rekši, naglo zbeži.

Nevarno pihanje.

Čevljar svojemu učenčku: «Zakaj pa ne ješ mesa, Jurček?»

Jurček: «Ker je še prevroče.»

Čevljar: «Malo popihaj, pa se ti koj ohladi.»

Jurček: «Popiham ga lahko, a bojim se, da ga ne odpihnem.»

Dobro srce.

Čevljarski mojster (pri obedu): «Čemu se jokaš, dečko, ali se ti morda toži po domu?»

Učenček: «O ne, jokam le radi onega vola, ki so ga morali zaklati zaradi tako majhnega kosca mesa, ki ga imam na krožniku.»

Graščinski postrešček.

Kmetski deček je prišel v graščino služiti. Nekega večera ga pokliče gospod v dvorano, kjer je zbranih več gospodov, da vtrne svečo. To se mu je zdelo tako smešno, da se ni mogel zdržati smeha, in ko so ga drugi vprašali, zakaj se smeje, odgovoril je: «Ali ni to smešno, da sedi toliko gospôde pri mizi, pa nobeden ne zna vtrniti sveče, nego mene ste morali poklicati?»

Stotnik in prostak.

Stotnik reče umazanemu prostaku: «Ali nimaš več srajc, da bi se preoblekel, umazanec?»

Prostak; «Imam jih celo dvanajst, pa moram nositi vse zajedno.»

Stotnik: «Zakaj?»

Prostak: «Zato, ker je to moja jedina srajca zakrpana z onimi jednasterimi.»

Rekrut s svetinjo.

V vrsti rekrutov je stal pred vojašnico tudi jeden, ki je imel na prsih svetinjo. Častnik ga vpraša: «Od kod imaš svetinjo?» Rekrut odgovori nekoliko osramočen: «To je tista svetinja, katero je dobil na zadnji živinski razstavi naš bik.»

Vsaka reč ima svoj vzrok.

Oberst: «Povejte mi, gospod lajtnant, zakaj se vi vedno držite na smeh, četudi se razgovarjam kaj resnega in važnega z vami.»

Lajtnant: «Prosim, gospod oberst, to delam zato: Ako bi se držal kisle, kadar govorim z vami, mislili bi moji tovariši, da me zmerjate; zdaj si pa vedno mislijo, da ste me pohvalili ali pa na večerjo povabili.»

V vojaški šoli.

Desetnik: «Novinec Komar! Povejte mi, kaj je puškina cev?»

Novinec: «Puškina cev je dolga luknja, in okolo nje je železo vlito.»

Vojaška zavest.

Nekje so govorili o konjih. Vsakdo je hvalil svoje. Séveda so tudi legali na vse pretege. Le gospod Lukež je molčal.

«No, kaj pa ti? Ali nam ničesar ne poveš o svojih konjih?» vpraša ga nekdo.

«Posebnega ravno ne vém, a nekaj vam hočem povedati, kar se gotovo še ni pripetilo nikomur

izmed vas. Imel sem pred leti starega konja, ki je bil v svoji mladosti v vojaških rokah, menda pri dragoncih. Na stara leta so ga odslovili in kupil sem ga za domača dela na 'licitanti'. Lansko pomlad je vozil moj hlapec z omenjenim konjem gnoj na njivo. Imeli so tačas baš dragonci v naših krajih vaje. Zdajci se pridrvi dolga vrsta dragoncev. Moj konj se vzpenja, da ga hlapec drži le iz teška. Nato prijezdi mimo general, in polkovni trobentač zatrobi 'pozor'. Ko zasliši moj konj trobento, obrne se bliskoma in zdirja z gnojnim vozom med vojake ter se vstopi v prvo vrsto. — Minulost mu je stopila pred oči in obudila v njegovem konjskem srci nekdanjo vojaško zavest.»

— t—.

Na pošti.

I.

Kmet prinese pismo na pošto brez naslova. Poštni uradnik ga vpraša, zakaj ni zapisal, kam je pismo namenjeno in kdo ga vzprejmi.

«Kaj?» začudi se kmet, «ali je treba, da vsak človek vé, komu pišem?»

II.

Poštari: «Pismo je pretežko, prilepiti morate še jedno marko.»

Kmetica: «Potem bode še težje.»

Na mitnici.

Voznika, ki ima voz z vrečami naložen, vpraša mitničar: «Kaj imate v vrečah?»

Voznik stopi k mitničarju in mu pošepeče: «Oves.»

Mitničarju je tajnost voznikova sumnjiva, zato ukaže delavcem, naj preiščejo vreče. Ko najdejo v vseh vrečah res samo oves, vpraša nevoljen kmeta, čemu je bilo treba take tajnosti.

«Glejte,» odvrne mu voznik, «moj konj že leto dnij ni videl ovsa. Ako bi čul, da imam oves na vozu in mu ga ne dam, ne spravil bi ga z mesta, in ako bi ga še tako tepel.»

Pred sodiščem.

I.

Sodnik: «Vi ste ulomili v davčni urad in odnesli precej denarja. Ali veste kaj povedati v zagovor?»

Uzmovič: «To, da sem tisti denar spet zanesel v davčni urad, ko sem davke plačal.»

II.

Sodnik: «Toženi ste, da ste Gašperju Smrekarju tako močno vrgli kozarec v glavo, da se je kozarec razletel na drobne kosce. Kaj mi odgovorite na to?»

Zatoženec: «Kozarec itak ni bil dosti vreden, ker je bil že prej počen.»

III.

Sodnik: «Vi ste ulomili med sveto mašo, ko so bili ljudje v cerkvi; zaradi tega bode kaznen še večja.»

Tat: «Če so ljudje doma, vender ne morem, to bi bila vendar že največja predrznost in nesramnost.»

IV.

Sodnik: «Ali ste res rekli, da moj tovariš, sodnik Čuk, ne razumeje več, nego vaš črn maček?»

Zatoženec: «Tega nisem rekel. Rekel sem le, da moj črn maček več umeje nego sodnik Čuk, in pri tem ostanem. Kar se namreč tiče mišij, to se gospod gotovo ne more meriti z mojim mačkom.»

V.

Sodnik: «Oče Cmagar, ali ste res rekli sosedu Čohašu, da je tat in slepar?»

Cmagar: «Res je, res, ali gospod sodnik, jaz nisem rekel tega.»

VI.

Sodnik: «No, ali res nečesh poznati te ure, katero so našli v tvoji skrinji?»

Zatoženec: «Res, gospod sodnik, jaz je ne poznam!»

Sodnik: «Orožnik! Odvedite zatoženca zopet v ječo, morda se do jutra omeči!»

Sodnik (dan pozneje): «No, ali sedaj že poznaš to uro?»

Zatoženec: «Dà, gospod sodnik!»

Sodnik: «No, vidiš, tako je prav, da si se vender spametoval.»

Zatoženec: «No, res je, gospod sodnik, kako bi ne poznal te ure, ker ste mi jo včeraj pokazali?»

VII.

Sodnik: «Obsojeni ste na osemdnevni zapor ali dvajset goldinarjev globe, ker ste poškodovali gozd. Ali veste še kaj povedati?»

Obsojenec: «Prav lepo bi prosil, da bi mi dodali še osem dnij.»

Sodnik: «Zakaj vender?»

Obsojenec: «Zato, da bi mi potem še izplačali za osem dnij dvajset goldinarjev.»

VIII.

Tožnik: «Prosim ponižno, gospod sodnik, sosed Gašparec me je že zopet razžalil vpričo ljudij.»

Sodnik: «Odkritosrčnorečeno, prijatelj, jaz nimam rad takih pravn, ker se ž njimi nič ne doseže, pač pa se po nepotrebnem trati čas. Glejte, ko bi se hotel jaz pravdati z vsakomur, kdor me je razžalil, ne imel bi drugega posla, nego pravdati se s takimi ljudmi.»

Tožnik: «To že verjamem, gospod sodnik, a pri vas je to čisto kaj drugega, kakor pri meni, jaz kaj takega nisem zaslužil, zato pa kaj takega tudi ne trpim!»

XI.

Sodnik: «Toženi ste, da se klatite brez dela. Zakaj nečete delati?»

Potepuh: «Ker bi moral tedaj od dohodkov davek plačevati.»

Premeten tat.

Kmet gre na sejem in nese torbo preko rame. V mestu se na trgu pomeša med gnečo, izbira kôse, gleda pile in pretipava blago. Za hrbtom mu stoji lopov; vrže kmetovo torbo preko svoje rame in si jo s prednjim koncem prišije k suknji. Kmet kupi, pilo in jo hoče spraviti v torbo. Ali ni jo. Ozira se, češ, morda se mu je zmuzala s hrbta.

«Kaj ste izgubili, očka?» vpraša ga tat.

«Torba mi je izginila z ramena,» reče kmet prestrašen.

Nato mu reče tat ves usmiljen in resen:

«Privežite si jo drugič, predno odidete z doma, tako-le k suknji, kakor jaz, pa vam je nihče ne ukrade.»

Zaklad kopati, nevarna reč.

Nekemu meščanu se je sanjalo, da je v njegovi sobi skrit velik zaklad. Mislil si je: «Sanje so prazna reč,» in ni se več zmenil za to. Drugo noč pa se mu sanja zopet isto in tako živo, da sklene preiskati, ali so sanje resnične ali ne. Zatorej trka hitro po zidu, ko vstane, in pride res do mesta, kjer otlo odmeva. Hiti torej po mali pikón ter začne kopati. Koplje in koplje, in glej, kar se mu odpre otlina, v kateri ugleda vse polno svetle srebrnine. Zdajci pa tudi zasliši vpitje: «Ljudje božji, pomagajte, pomagajte, tukaj so tatje! Iz sosedove hiše je nekdo ulomil v našo omaro, v kateri hranimo srebrnino!»

Življenje si je izboljšal.

«No, kako se ti kaj godi?» vpraša nekdo svojega znanca.

«Hvala Bogu, sedaj mi je že bolje,» odvrne ta; «prej sem moral od beračev moko kupovati, sedaj jo pa že sam beračim.»

Lep dar.

Berač gre z velikim košem ves nevoljen iz hiše, kjer ni dobil nobenega darú. Stopivšemu iz veže pod kap, nasuje se mu zdajci poln koš snega s strehe.

«No, hvala Bogu,» pravi berač, «zdaj sem pa dobil dar, da ga komaj nesem.»

Dober svet.

Berač: «Prosim, gospod, da bi mi dali kaj vbogajme!»

Gospod: «Nimam drobiža.»

Berač: «No, pa izmenjajte debeli denar; ali ne veste, da je človeku treba imeti zmerom drobiža?»

Ko bi bila moja.

Orožnik: «Od kod ste doma?»

Berač: «Iz Račjega dola.»

Orožnik: «No, zakaj pa v tem kraji nadlegujete ljudi, kaj ne veste, da smete prositi samo po svoji fari?»

Berač: «I, če bi imel jaz svojo faro, nikoli ne bi beračil tukaj.»

Ciganov poskus.

Cigan, kateremu se je čudno zdelo, kako more gospôda spati na perji, rekel je nekoč: «Jaz sem si samo jedno pero pribil na desko in ležal na njem, pa me je tako strašno tiščalo; kako mora tiščati šele gospôdo, ki spi na tolikem perji!»

Berač in dijak.

Berač sreča dijaka in ga prosi vbogajme. Ta se izgovarja, da mu nima kaj dati. A berač si ne dá dopovedati in ga nadleguje dalje. Dijak ga vpraša, ali bi mu menjal dvajsetico. Berač prikima in mu jo hoče takoj izmenjati.

«No, tedaj ste bogatejši od mene, ker jaz ga nimam niti vinarja v žepu!» reče dijak in odide.

Čemu se je čudil.

Pijanec vpraša pijanca, ki se je zvrnil pred malo dnevi v jarek, kaj si je mislil, ko se je zbudil v jarku.

«Nič družega,» odgovori ta, «nego to, da sem se zelo začudil, ko tebe ni bilo pri meni.»

Čuden dolg.

Nekdo prosi na cesti prijatelja, da bi mu posodil 10 goldinarjev. Ta se izgovarja, da jih ima le pet pri sebi.

«Nič ne dé,» reče oni, «za zdaj mi dajte samo teh pet, drugih pet pa mi ostanete še dolžni.»

Odkritosrčnost.

Nemanič: «Sosed, posodite mi pet goldinarjev, pozabil sem mošnjo doma.»

Velikovič: «Vi pa mnogokrat mošnjo doma pozabite!»

Nemanič: «Res je, pa nič né dé, ker je itak prazna.»

To je prava božja resnica.

Sosed: «To vam povem, oče Stariha, da so pač nekateri živali večkrat pametnejše od nekaterih ljudij. Tako n. pr. je časih pes ali konj pametnejši od marsikaterega človeka. Ali še niste zapazili kaj takega, oče Stariha?»

«Dà, dà, to je prava božja resnica,» odreže se oče Stariha, «jaz sam sem imel že takega psa.»

Dobro mu je povedal.

«No, oče, ali imate pri vas mnogo snega?»

«Ino, takó, takó, jedni ga imajo več, drugi menj!»

«Kako to?»

«To je takó, kakor ima jeden več ali menj polja, katero mu pokriva sneg.»

Nova ura.

Hlapec je kupil novo uro. Ali že drugi dan jo prinese urarju nazaj, rekoč: «Urar, vi ste me osleparili, ura ne gre.»

Urar: «Kako dolgo pa je šla?».

Hlapec: «24 ur, potem se je pa ustavila.»

Urar: «No, glejte, hodite vi štiriindvajset ur, in verujte mi, da se bote radi ustavili.»

Pa jutri pride.

Učeni ljudje so večkrat zeló razmišljeni. Takšen je bil tudi učen profesor, ki je prišel pozno zvečer domóv in trkal. Sluga, kateri ni spoznal takoj gospodovega trkanja, reče: «Gospoda profesorja še ni doma.» Profesor mu mirno odvrne: «Nič ne dé, pa jutri pridem.»

Velik slepec.

Tujec: «Čudno, da je pri vas toliko slepih ljudij!»

Krčmar: «To ni prav nič čudno, jaz sem poznal slepca, ki je bil tako slep, da ga celó drugi ljudje niso videli.»

Težko umevno.

Gospodar: «Zdaj mi že pol leta niste plačali stanovanja. Poslušajte, da vam nekaj povem. Dlje vas ne morem čakati! Ako nimate denarja, da bi plačali stanovanje, pa si kupite sami svojo hišo. Ali ste me razumeli?»

Nabite grablje.

Na travniku ob gozdu je grabil kmet listje. Po gozdu tiho prikoraka lovec, katerega kmet ne zapazi. Prišedši do velikega drevesa, tik katerega rase grm, ustavi se lovec, da bi nagovoril kmeta, ki je le kakih dvajset korakov od njega. Ali predno ga nagovori, skoči zajec izpod grma in zbeži iz gozda po travniku mimo kmeta. Ko ta zajca ugleda, vzdigne hitro grablje in pomeri nanj, kakor bi ga hotel ustreliti. «Puf!» zasliši se strel, in zajec leži mrtev.

Kmetu padejo od strahu grablje iz rok in kakor okamenel stoji na travniku. Zdajci se mu brez puške približa lovec, ki je izza debelega drevesa zajca ustrelil, in resno nagovori prestrašenega kmeta: «Kaj ste storili, da ste ustrelili zajca? Ali ne veste, da je to prepovedano?»

Kmet, kateri stoji zdaj še bolj prestrašen pred lovцем, hoče se opravičiti in pravi: «Prosim, gospod, ne zamerite; jaz nisem mislil, da so bile grablje — nabite!»

«Rogač».

Tega ne bo ustrelil.

Lovec: «Ali ste videli mimotekočega zajca?»

Kmet: «Videl.»

Lovec: «Ali je že dolgo?»

Kmet: «O svetem Martinu bo ravno sedem let.»

Tolažba siromaku Lovretu.

Siromak Lovre: «Gospod župnik, ali ni to krivica na tem svetu, da moramo mi siromaki toliko trpeti? Kako težko nosim to brento polno mošta! Pa, da bi bila vsaj moja, naj bi še bilo, a gospodova je, kateremu moram vedno delati kakor živina.

Kosi: Šaljivi Jaka.

Bes vzemi pravico na tem svetu! Povejte mi, gospod župnik, ali bode vsaj na unem svetu kaj bolje za nas siromake?»

Župnik: «Bodi potolažen, dragi moj Lovro, na drugem svetu bode to čisto drugače; tam bode gospôda vse delala, kakor sedaj ti: gospôda bode tam v peklu sekala drva in je nosila pod kotel, kurila pod kotlom ter pazila, da bode vedno velik krop, a vi, možje, boste samo lepo brez vse brige sedeli v kotlu, kakor gospôda v toplicah.»

Premajhna blaznica.

V nekem mestu so zidali veliko lepo hišo. Preprost kmetič, prišedši v mesto, postoji pred poslopjem in si je ogleduje. Mimo pride gospod, in tujec ga radovedno vpraša, čemu zidajo to veliko palačo.

«To bode blaznica za kmete,» odvrne mu gospod, hoteč se pošaliti ž njim.

A kmetič ga hitro zavrne: «To sem si tudi sam mislil, ker za bedasto gospôdo bi bila hiša itak mnogo premajhna!»

Vzgledi velike razmišljenosti.

I.

Zdravnik je bil v svojem poklicu tako vnet, da je pozabil celó na svoje zdravje.

Nekoč zboli zelo nevarno. Potiplje si žilo in, ker mu utriplje zelo hitro, govori razmišljen te-le besede: «Izgubljen je, bedak! To so posledice neumnih ljudij, ki pošljejo po zdravnika šele takrat, ko je že prepozno.»

II.

O Primčevem Groggu, ki je bil strasten tobakar, pripoveduje se, da je bil jako razmišljen. Ko si je nekoč pri mizi iz pipice tobakov pepel tresel in pri tem po mizi trkal, zavpil je glasno: «Notri!» Mislil je namreč, da trka kdo na vrata.

III.

Tudi Srakoperjev Jurij je bil časih zelo razmišljen. Ko sedi neke nedelje popoldne v družbi svojih prijateljev «pri veselem kmetu», zasrbi ga zdajci nekaj na nogi. Hitro se pripogne, ali ne, da bi popraskal svojo nogo, nego čoha nekoliko časa nogo svojega tovariša, sedečega na desnici. Šele, ko ga ta smeje opozori, da njega ne srbi noga in da se mu zahvali za to uslugo, spomni se, da ni čohal svoje noge.

II.

Iz šole.

Iz veronauka.

I.

Katehet: «No, Tonče, povej nam, koliko časa sta bila Adam in Eva v raji?»

Tonče: «Dokler niso bila jabolka zrela.»

II.

Katehet: «Kaj se pravi: V potu svojega obraza bodeš svoj kruh jedel?»

Učenec: «To se pravi, da moramo tako dolgo kruh jesti, da se potimo.»

III.

Katehet: «Kaj so delali otroci Izraelovi, ko so prihiteli iz Rdečega morja?»

Učenec: «Sušili so se.»

IV.

Katehet: «Kje je Bog?»

Učenec: «Bog je povsod, v nebesih in na zemlji, na vsakem kraju.»

Katehet: «Ali je tudi v šoli?»

Učenec: «Tudi.»

Katehet: «V vaši kleti?»

Učenec: «Ne, v naši kleti ga pa ni.»

Katehet: «Zakaj pa ne?»

Učenec: «Ker nimamo kleti.»

V.

Katehet: «Angelje, ki so se prevzeli, pahnili je Bog v pekel in nikdar več ne bodo videli božjega obličja. (Mihec se zasmije, kažoč na svojega soseda.) Čemu se smeješ, Mihec?»

Mihec: «Ta tukaj tudi ne boče videl božjega obličja, ker je zelo kratkoviden.»

VI.

Katehet: «Povej mi, Radovalček, kako se je godilo ljudstvu Izraelu, ko je v božjem varstvu srečno uteklo groznemu Faraonu?»

Radovalček: «Hvala za vprašanje, dobro!»

VII.

V šoli so čitali zgodbe sv. pisma. Katehet pokliče Radovalčka. Ko ta prečita stavek: »Človeku ni dobro samemu biti, ustvariti ti hočem tovaršico« — obrne. Po nesreči zgrabi več listov zajedno ter čita v pripovedi o napravi Noetove ladje dalje: «ki bode 300 čevljev dolga, 50 široka, 30 pa visoka. Namaži jo zunaj in znotraj s smolo . . .»

VIII.

Katehet: «Kakšen postane človek, ki skrbi le za svojo telesno blaginjo, za dušno pa ne?»

Učenec: «Tak človek postane debel.»

IX.

Katehet vpraša v prvem razredu učenca: «Kje je bil porojen naš Izveličar?» Ker ne dobi odgovora, pomaga mu: «V, B, B, P, P.» Zdajci se odreže deček, rekoč: «V Pohorji.»

X.

Katehet: «Kako so pa vedeli modri na Jutrovem, da je porojen Odrešenik sveta?»

Učenec: «V koledar so pogledali.»

XI.

Katehet: «Povej mi, sinko, kdo je naredil vse te lepe hribe okolo naše vasi?»

Učenec: «Ne vem, ker smo šele nekaj dni tu!»

XII.

Pri izkušnji vpraša katehet dečka, če moramo tudi sovražnike ljubiti. Ker deček ničesar ne odgovori, razvije se ta-le pogovor:

Katehet: «To menda veš, kdo je naš prijatelj, kdo pa naš sovražnik?»

Deček ne odgovori ničesar.

Katehet: «Pazi, razjasnil ti bodem. Ti bi se n. pr. igral pri vodi. Nekdo bi na tihem prilezel ter te zadej sunil v vodo; kdo je ta?»

Deček: «Ta je moj sovražnik.»

Katehet: «Dobro! Kdo neki je potem tvoj prijatelj?»

Deček (hitro): «Kdor bi me spredaj sunil v vodo.»

XIII.

Katehet hoče učencem raztolmačiti, da so v nekaterih slučajih po nedeljah in praznikih dovoljena hlapčevska opravila, ter pravi: «Misli si, Jurček, ako je ves teden deževalo, oče pa imajo

snopje zunaj, ali ga smejo potem v nedeljo spraviti pod streho?»

Jurček: «Ne!»

Katehet: «In zakaj ne?»

Jurček: «Ker je še v nedeljo premokro!»

XIV.

Katehet vpraša pri ponavljanji krščanskega nauka deklico: «Kaj si si zaslužila s svojimi grehi?»

Deklica: «Gospod! Jaz čisto nič ne zahtevam za nje.»

XV.

Katehet vpraša Jernejčka: «Kaj mora človek storiti, da pride v nebesa?»

«Umreti mora,» odgovori naglo Jernejček.

XVI.

Katehet je v šoli učil otroke o sv. Duhu.

«No, kaj je sv. Duh?» vpraša majhnega dečka v prvi klopi.

«Sv. Duh je ptica od popirja, ki visi doma nad našo mizo na nitki,» odgovori učenček.

XVII.

Katehet: «Povej mi, ljubi otrok, kateri so tuji grehi?»

Učenka: «Tega ne vem, gospod katehet, pa vprašajte mojega brata, ki je bil na tujem, on bi vam gotovo povedal.»

Iz računstva.

I.

Učitelj: «Ti imaš štiri krajcarje, in oče ti dado še tri krajcarje, koliko jih imaš potem?»

Učenček: «Gospod učitelj, to ne more biti, jaz nimam štirih krajcarjev.»

II.

Nadzornik: «No, Francek, slišal sem, da prav dobro računjaš. Dal ti bom tudi jaz račun! Kako bi neki seštel dve kravi in tri vole?»

Francek (ko nekoliko premisli): «To so ne-jednake količine; zato moramo najprej vole izpremeniti v krave.»

III.

Učitelj dadó Mihcu nastopno nalogo, da jo izdela na izust: «Če mati prinesó pet cmokov in sneš dva, koliko jih še ostane?»

Mihec odgovori takoj: «Ne ostane jih nič, ker vselej vse snem.»

IV.

Učitelj vpraša učence začetnike:

«Janez ima v žepu pet jabolk, pa tri pojé; koliko mu jih še ostane?»

«Pet,» odgovori jeden izmed najboljših računarjev.

«Kako to?» začudi se učitelj.

«Tri jabolka ima v želodci, dva pa v žepu,» bil mu je kratek odgovor.

V.

Učitelj: «Koliko je $2 + 3$?»

Učenec: «Štiri.»

Učitelj: «Takó! Oče ti dadó dve žemlji, nato še tri; koliko jih imaš potem?»

Učenec: «Potem jih imam z adosti.»

VI.

Učitelj: «No, Francek, koliko prstov imaš na rokah in na nogah?»

Francek (šteje): «Na rokah jih imam deset; na nogah pa jih ne morem prešteti, ker sem danes — obut.»

Domači praznik.

Učitelj: «No, Mihec, zakaj te pa ni bilo včeraj v šolo?»

Mihec: «Imeli smo domač — praznik.»

Učitelj: «No, kakšen praznik je bil to?»

Mihec: «Prašiča smo klali!»

Iz prirodopisja.

I.

Učitelj: «Imenuj mi šest domačih živalij, Anica!»

Anica: «Mačka, miš, pes, kanarček in bolha!»

II.

Učitelj: «Učili smo se sedaj o trojnem kraljestvu prirode. Rekli smo, da pripada krava živalstvu, hrast rastlinstvu, baker rudninstvu. Kdo pa vé sedaj povedati, kam pripade navadni črv?»

Tinče se oglasi: «Gospod učitelj, jaz!»

«No, pa lepo povej!»

«Črv spada v zemljo!» odgovori Tinče krepko, misleč, da je pravo pogodil.

III.

Učitelj: «Kdo mi more imenovati žival, ki živi v zemlji?»

Učenci molčé, le Peterček sramežljivo vzdigne roko.

Učitelj: «No, Peterček, to je lepo, da znaš, tedaj pa lepo povej.»

Peterček: «Črv, gospod učitelj.»

Učitelj: «Dobro! Kdo pa pové sedaj še jedno žival?»

Drugi molčé, samo Peterček zopet vzdigne roko.

«No, Peterček, povej, da osramotiš součence!»

«Še j e d e n č r v,» odgovori Peterček ponosno.

IV.

Učitelj: «Kaj imajo ptice namesto dlake?»

Učenec molči.

Učitelj: «Kaj imate doma v postelji?»

Učenec: «Bolhe.»

Zvesta domača žival.

Učitelj: «Kdo mi vé imenovati razven psa še drugo zvesto žival, ki spremlja človeka povsod?»

Učenec: «To je bolha!»

Šolska naloga.

Učenci dobe nalogo, naj popišejo konja. Učenec prične to delo tako-le: Konj je žival in ima štiri noge, na vsakem oglu po jedno.

Hiter odgovor.

Učitelj: «Koliko zób ima človek?»

Učenec: «Polna usta.»

Iz grške zgodovine.

Učitelj: «No, tedaj ne znaš ničesar iz grške zgodovine? Zakaj se je nečeš učiti?»

Učenec: «Saj se tudi Grki niso učili naše zgodovine.»

Iz slovenskega slovstva.

Učitelj: «Kdo je bil Jurčič?»

Učenec: «Jurčič je bil mož, ki je spisal 'Zbrane spise'.»

Iz prirodoslovja.

Učitelj: «Kako nastane blisek, Ivančič?»

«Blisek nastane, ako — če — kadar — zato — ker . . .»

Učitelj: «Da — ker — ker ti nič ne znaš. Povej ti, Modrinjak!»

Modrinjak: «Blisek nastane, ker — ker Ivančič nič ne zna.»

Iz zemljepisja.

«Kako vemo, da je zemlja okrogla?»

«Ker so vsi globusi okrogli.»

Mora si znati pomagati.

V šoli je bil govor o izgubljenem sinu. Ko katehet razloži, kako hudo se je godilo izgubljenemu sinu, ko je moral svinje pasti in zraven stradati, vpraša mesarjevega Lipeta:

«No, Lipe, kaj bi bil pa ti storil, ako bi bil svinjski pastir in bi moral stradati?»

Lipe: «Jaz? Jaz bi takoj zaklal jedno prase.»

Zakaj držimo kravo.

Učitelj: «Otroci, učili smo se, kako koristi krava.

Povej mi zdaj ti, Ivanek, zakaj držimo kravo?»

Ivanek: «Za rogove, da nam ne uide.»

Stara znanca.

Učitelj, kazaje na /: «Ali poznaš to črko, France?»

Učenec: «Dà, gospod učitelj, na oko jo poznam že delj časa; pa kako se imenuje, ne vem.»

Čemu je kruh?

Učitelj: «Čemu je kruh?»

Učenec: «Zato, da ,puter' nanj mažemo.»

Nova žival.

Učitelj v prvem razredu: «Od katere živali dobivamo mleko?»

Učenec: «Mi dobivamo mleko od mlekarice Barbe.»

Iz slovnice.

Učitelj: «Povej stavek: ,Konj vleče' v velevniku!»

Mihec se brez daljnega premišljevanja odreže: «Hi!»

Kdo suši seno.

Učitelj: «Franek, povej mi, kdo pri vas suši seno?»

Učenec: «Hlapec in oče.»

Učitelj: «Kdo pa pri vas, Anica?»

Anica: «Pri nas pa mati in dekla.»

Učitelj: «In pri vas, Jožek? Kdo suši pri vas seno?»

Jožek misli in misli, potem pa hitro odgovori: «Pri nas pa solnce suši seno, gospod učitelj!»

Odgovor modrega učenčka.

I.

Učitelj: «Kaj mora bolnik storiti, ko je po dolgi bolezni zopet ozdravel?»

Učenec: «Zdravnika mora plačati.»

II.

Učitelj: «Kako to, da je podnebje poleti bolj vroče, nego jeseni?»

Učenec: «Zato, ker je jeseni hladneje, nego poleti.»

Razposajen učenec.

Učenec: «Gospod učitelj, Matijček me vedno dreza s komolcem.»

Učitelj: «Jaz ničesar ne vidim.»

Učenec: «No, Matijček, dregni me še jedenkrat, da bodo tudi gospod učitelj videli.»

Kašljal bode.

«Zakaj te ni bilo včeraj v šolo?» vprašajo učitelj Zabavnikovega Jurčka.

«Kašljal sem,» odgovori Jurček.

«Mene tudi ne bode v petek v šolo,» oglasi se Lončarjev Jožek.

«No, zakaj pa tebe ne bode?»

«Zato, ker bom tudi kašljal,» odreže se Jožek.

Slabi časi.

Učitelj: «Razlagal sem vam zadnjič o štirih letnih časih. Kakšen čas je sedaj?»

Učenec: «Slabi časi so, pravijo doma naš oče.»

Prezgodnja hvala.

Učitelj: «Kdo mi vé imenovati dele sveta?»

Razven Milka, najmlajšega učenca, nikdo ne vzdigne roke.

«Glejte ga, najmlajši, pa vas prekosi vse!» pravi učitelj, kazaje Milka. «No, povej dele sveta, da osramotiš součence!»

Milko ostane in reče: «Prosim, gospod učitelj, naj grem na stran!»

Nova bolezen.

Janezek v šolo prišedši: «Mati vas prosijo, da bi mojo sestro oprostili, ker ne more v šolo — bolna je!»

Učitelj: «Takó, bolna je? Kaj pa ji je?»

Janezek: «Bosa je — čevljev nima!»

Jeden mora zadnji biti.

Leni Mihec je prišel malone vsak dan prepozno v šolo. Učitelj je bil zaradi tega že jako nevoljen ter ga je ostro pokregal, zakaj pride baš on vselej zadnji v šolo.

«Ne zamerite, gospod učitelj, jeden pač mora biti zadnji,» izgovarja se leni Mihec.

Prozorno telo.

Učitelj: «Imenuj mi prozorna telesa, Nacek!»

Nacek: «Steklo je prozorno telo!»

Učitelj: «Dobro, — še jedno, France!»

France: «Luknja na ključavnici!»

Iz slovnice.

Učitelj: «Vsi samostalniki, katerim se pristavlja v nemškem jeziku ,das', ti so srednjega spola.»

«Povej mi, Kokodaskar, katerega spola je be-seda ‚Kind‘?»

Kokodaskar: «Pogodil bi že odgovor, ko bi mi gospod učitelj hoteli povedati, jeli ‚Kind‘ deček ali deklica.»

Zakaj je šolo zamudil.

I.

Učitelj: «Zakaj si pa danes zamudil šolo?»

Učenec: «Gospod učitelj, prosim, ne zamerite, danes je bilo zunaj jako ledeno. Ko sem se jedenkrat prestopil, zdrsnil sem zopet za dva koraka nazaj.»

Učitelj: «No, kako si pa potem vender prišel v šolo?»

Učenec: «Dà, potem sem se pa obrnil.»

II.

Učitelj: «Zakaj si pa ti zamudil — Tinče?»

Tinče: «Pri goricah so lovili tatú, in mati so mi naročili, da bi šel gledat, ako niso morda naš oče.»

III.

Iz zgodovine.

12. 28. 1907

Črtice iz življenja Rudolfa Habsburškega.

I.

Cesar Rudolf, prednik vzvišene naše cesarske rodcvine, bil je še v starosti velik prijatelj dobre šale. Pripetilo se mu je marsikaj smešnega. Nekega dne ga sreča berač in ga nagovori tako-le: «Brate Rudolf, daj mi kak dar!»

«Od kdaj sva si pa brata?» vpraša cesar, kateremu je tak nagovor nekaj novega.

«Ej,» pravi berač, «ali si nismo po Adamu vsi bratje?» «Prav govoriš,» odvrne Rudolf, «nisem se takoj spomnil tega!» Rekši seže v žep in mu podari krajcar. «Pa jeden krajcar je za tako mogočnega cesarja vender-le premalo!» reče berač.

«Kaj?» pravi Rudolf, «premalo? Prijatelj, glej, da dobiš od vsakega brata po Adamu le jeden krajcar in skoro boš najbogatejši mož v vsi državi.»

Po tem bratskem daru mu je dal bržkone tudi še cesarskega.

II.

Ko jezdi nekega dne Rudolf Habsburški proti mestu Stuttgartu, sreča kmeta, ki pelje velik in težak voz drv. Kraljev sluga zdirja naprej in zapovē kmetu, naj se ogne z vozom. Kmet pa je ravno zelo slabe volje. Ko ugleda Rudelfov veliki nos, odreže se nevoljen: «Takemu nosu se je težko ogniti, ker je prevelik!»* Kraljevi spremljevalci strmé po-

* Rudolf Habsburški je imel, kakor znano, zelo velik nos.

gledujejo drug drugega in se čudijo kmetovi predrznosti; Rudolf pa se smejoč prime za nos, obrne ga v stran ter pravi: «No, sedaj pa ti bode vender prostora dovolj!»

III.

Kralj Rudolf Habsburški je zbral v Norimberk kneze in poklical predse vse one, kateri so imeli kako pravdo, da bi jim sodil. Med drugimi je stopil pred kralja imovit trgovec in se pritožil, da je dal v usnjati torbici spraviti gostilničarju dvesto mark denarja. Ali kadar je hotel novce nazaj, tajil je krčmar, da bi bil kdaj dobil kaj novcev od svojega gosta. Prič ni bilo nobenih, vender je znal trgovec navesti takih znamenj, da Rudolf ni dvojil o resnici njegove pritožbe. Krčmar je bil imovit, vse ga je spoštovalo, težko mu je bilo dokazati krivdo. Kadar tožnik odide, pridejo poslanci norimberski pozdravljat kralja. Med njimi je bil tudi zatoženi gostilničar. Rudolf se prijazno razgovarja s poslanci in reče za nekaj časa krčmarju: «Lep klobuk imate, dajte mi ga, svojega vam dam zánj.»

Krčmarju je bilo to po volji, in menjala sta klobuka. Ker je pa v tem prišlo obilo druge gospôde, prosi Rudolf poslance, naj nekoliko počakajo, gre iz dvorane in reče nekemu meščanu:

«Pojdite k ženi krčmarjevi, pokažite ji klobuk njenega moža v znamenje in recite ji v imeni moževem, naj takoj pošlje sèm usnjato torbico táko in táko z denarjem v nji.» Meščan odide, pokaže ženi možev klobuk in ji poroči zapoved kraljevo. Ona mu veruje in mu izroči torbico. Ko ima Rudolf torbico v rokah, pošlje hitro po trgovca, naj pride tožit krčmarja v zobe. Poslance pa odpravi in reče gostilničarju, naj počaka. Kmalu pride trgovec in

toži krčmarja, da mu neče vrniti hranjenih novcev. Ali ta taji in se roti, da mu tožnik ni dal shraniti ničesar. Ko se pričkata trgovec in gostilničar, vrže Rudolf hipoma torbico na mizo. Krčmar ostrmi, sapo mu zapre slaba vest in kmalu izpové svojo krivdo.

Trgovec je dobil svoj denar, a krčmar je moral plačali glôbo.

Fr. Hubad.

Črtice iz življenja Jožefa II.

I.

Cesar Jožef je bil srčno dober in prijazen vladar. Ljudje so ga tudi radi imeli, zakaj pomagal jim je, kjer je mogel. Nekega dne oznani dvorni hišnik zlatarja, in cesar precej dovoli, naj prošnjik vstopi. Ko pride zlatar v sobo, vpraša ga cesar Jožef prijazno, kaj hoče. Zlatar pripoveduje to-le: «Pred nekaj časa je prišel bogat plemič k meni in je kupil drag zlat lišp. Ostal je pa dolžan in mi rekel, da mi pošlje denar po služabniku. Čakal sem dolgo, ali zamán; denarja ni bilo. Šel sem torej k njemu in ga opomnil za denar. On pa me ostro zavrne in pravi: „Ne mislite, da me opeharite; jaz nisem ničesar kupil od vas.“ Tožil sem pri sodišči. Ker pa nisem imel nobene priče, zato sodnik ni mogel razsoditi. In zdaj sem prišel k Vašemu Veličanstvu in ponižno prosim, da bi mi pomagali do pravice.» Cesar, kateri je zlatarja poznal, poslal je precej po plemiča. Ko ta pride, pove zlatar še jedenkrat svojo tožbo; plemič pa trdovratno laže, da bi bil prejel zlatnino. Toda cesar, ki je spoznal sleparstvo, ukaže plemenitašu, naj piše svoji ženi tako-le: «Pošlji zlatnino semkaj; povedal sem vse.» Pisaje se je plemič tresel po vsem životu. Cesar ga vpraša, kaj mu je; nato on prizna svoje sleparstvo. Cesar pismo od-

pošlje, in kmalu prinese služabnik lišp. Tega Jožef precej izroči zlatarju, ta se dostojno zahvali in gre vesel domov. Nepoštenemu plemenitašu pa je cesar vzel plemstvo.

II.

Jožef II. je potoval na Sedmograško. Nekov kmet zve, da pride cesar ta in ta dan skozi njegovo vas. Osedla torej svojega najlepšega konja, nališpa ga po svoje, vede ga iz vasi ter pri cesti čaka cesarja, češ, da mu ponudi konja za ježo. Čisto sam, brez spremljevalca prijezdi cesar, ogrnjen v prosto gorenjo sukno, in vpraša, kaj misli početi s tem lepim konjem. Misleč, da je prišlec kak dvorni strežnik, pravi kmet: «Čakam ljubega svojega cesarja in kralja, ker bi ga rad poprosil, da blagovoli jezdit tega mojega konja, dobri gospod mi gotovo ne odbije te prošnje, in moji otroci in otrok otroci bodo še govorili, kako čast so nam izkazali presvetli cesar.»

«Pa bodele morali še dolgo čakati,» odgovori cesar, «dajte meni jezdit, plačam zato nekaj cekinov!»

«Tega pa ne,» pravi kmet, «če mi plačate tudi celega konja; moj cesar ga mora jezdit, drugače mi je vse veselje skaljeno.»

«Saj sem vendar jaz sam cesar,» meni nato Jožef, «ali me ne poznate?»

Nevoljen reče kmet: «Veste, gospod, za tako neumnega me pa ni treba imeti! Ko bi potem cesar prišli, tedaj bi se jaz zelo jezil; zakaj že dolgo sem se veselil današnjega dne, vsa vas ve to.»

«Pa pogledjte sem!» veli cesar in odgrne gorenjo suknjo, «pogledjte ta trak in te rede na mojih prsih!»

Zopet mu reče kmet: «Vse lepo in prav, gospod, pa vendar me ne bodele prevarili! Gospodov, ki so imeli take zvezde na prsih, videl sem jaz v našem stolnem mestu že dosti, a vendar niso bili cesarji.»

Ko pride v tem pogovoru cesarjevo spremstvo ter spoštljivo pozdravi cesarja, spozna kmet, da ima res cesarja samega pred seboj. Poklekne torej predenj in prosi cesarja oproščenja, da je govoril tako. Cesarju pa je bila ta ljubezen in častenje kmetovo tako všeč, da je ponudenega konja rad zajahal, kmeta pa vrhu tega še bogato obdaril.

III.

Nekdaj pride k Jožefu II. kmetica ter privede s seboj svoja dva sina. «Kaj bi radi, mamka?» vpraša jo cesar. Kmetica odgovori: «Ne zamerite, da vas pridem vprašat. Mojega starejšega sina, katerega tako zelo potrebujem pri gospodarstvu, hočejo mi vzeti k vojakom; in vendar je Vaše Veličanstvo dalo oklicati, da so jedini sinovi prosti vojaščine. Ta dva pa sta moja jedina sina.»

Smeje se pravi cesar: «No, bodi za sedaj. V prihodnje pa pomnite, da je le jeden jedini sin prost.»

IV.

Cesar Jožef je potoval malokdaj v spremstvu, najrajši sam po dve uri spremljevalcem naprej. Tako se pripeti nekoč, da se pripelje čisto sam v Lvov ter si da ondi v neki krčmi odkazati sobico. Tu se začne sam briti. Zdajci pa potrka nekdo na vrata.

«Noter!» reče cesar.

«No, kaj hočete, krčmarica?»

«Prosim, ne zamerite mi — kakovo službo pa vendar opravljate pri našem milostivem cesarji?»

«Jaz?» začudi se cesar. — «No, vidite, ljuba ženica, jaz ga časih tako-le malo podbrijem.»

V.

Velik bogataš pride nekoč cesarja Jožefa prosit denarne podpore za svojega sina, katerega je tudi privedel s seboj. Sin je stal ves nališpan z raznimi dragocenostimi pred cesarjem, kateremu je oče razlagal, da sin brez tuje podpore ne more študirati. Cesar pa, ki opazi, da se sin igra z dolgimi zlatimi urnimi verižicami, ki jih ima za lišp okoli vratu, odvrne hitro prosilcu: «Veste kaj? — Ako sin brez tuje pomoči ne more študirati, dajte ga k urarju, da se izučí za urarja, saj vidim, da ga ure in verižice vesele.»

VI.

Cesar Jožef II. pride nekoč na Česko in sreča na poti kmeta. «Kam pa, kam, prijatelj?» vpraša ga cesar.

«Botra iščem svojemu devetemu otrok,» odgovori kmet; moja žena je doma že vse pripravila, le botra še nimava!»

«Ne skrbite, prijatelj, grem pa jaz za botra,» dé cesar ter gre s kmetom. Tako korakaje, vpraša kmet spremljevalca:

«Kaj mislite, boter, kaj je moja žena doma skuhala dobrega? Ugenite, če morete!»

Cesar ugiblje in ugiblje, pa ne more ugeniti, in vsakokrat pravi kmet: «Više, više!» Naposled se kmet naveliča neplodnega ugibanja in reče prav čemerno: «No, štruklji so, štruklji, te bodeva jela!»

Sedaj je prišla vrsta na cesarja, da tudi on zastavi kmetu kako uganko.

«Kaj mislite, oče, kdo bode boter vašemu otroku?»

Kmet začne ugibati pri rokodelci in trgovci, toda cesar pravi vedno: «Više, više!» Ko pride kmet že do svetovalca in plemenitaša, povesejo se mu roke

po telesi; ko pa dospe do generala in zadnjič do cesarja, pade od strahu na kolena. Prijazno ga cesar vzdigne, gre ž njim na dom ter ondu kumuje njegovemu otroku.

VII.

Ko je nekoč potoval cesar Jožef II. na bavarski meji po Šumavi, prišel je tudi do vasi Lužnice in se je napotil v prvo kmetsko stanovanje. Kmetica je ravno sedela pri peči in kruh vsajala. Ko ga ugleda, ima ga po njegovi potniški obleki za potnika in mu reče: «Ravno prav ste prišli; nimam nobenega človeka domá; idite, idite in podajte mi te hlebe, saj nič ne zamudite. Potem vam pa prinesem skledico mleka in kos kruha.»

Cesar si ne da dvakrat reči, loti se hitro dela in podaje kmetici hlebe. Ko je kmetica že vse vsadila, vstala je ter cesarju prinesla mleka in kruha, zraven pa še pristavila, da bi dala lepšega, ko bi ga imela.

«Ali povejte mi, mati,» povzame cesar, odlomivši kos kruha, «zakaj pa imate ta božji dar tako zelo črn; ali se vam godi tako hudo?»

«Oj, hudo, hudo, gospod! Kar le ima človek, vse mu požré gosposka; ona poje belo moko, nam pa ostaja črna; ona posname smetano, mi pa moramo biti zadovoljni z golim mlekom.»

«Jaz bi se pa cesarju potožil, da vas gospodje tako dero in objedajo; on bi gotovo ne pripustil, da bi se vam delala krivica.»

«Cesarju? Bog pomagaj: Že vidim, da nič ne veste, kako se na svetu godi. Cesar sam nam pobere največ. Vsak trenutek se spraska ali stepe s kom zaradi stvari, ki niso vredne črnega za nohtom, in mi moramo dajati svoje može in sinove, da jih pobijajo; moramo dajati peneze in ga tako živiti v

potu svojega obraza. O, da bi le mogla priti do njega, jaz bi mu vse povedala, kar mu gre; saj slišim, da rad posluša tudi bornega kmeta!»

«No, mati! vedite, jaz sam sem cesar Jožef,» reče ljudomili vladar prijazno in odpne gorenjco suknjo. Ugledavši svetle zvezde na njegovih prsih, zgrudi se kmetica vsa prestrašena predenj in ga prosi oproščenja. Ali cesar jo vzdigne, veli ji sesti k sebi in zaukaže, da mu pové in razodene vse težave in bridkosti kmetijskega stanu.

Nato je bogato obdaroval kmetico, ki mu je povedala marsikatero gorko; košček črnega kruha pa je vzel s seboj in trdno sklenil, da neče mirovati, dokler ne izboljša ubožnega stanu svojih podložnikov.

«Novice.»

Pruski kralj Friderik Viljem v šoli.

Pruski kralj Friderik Viljem IV. prihajal je kaj rad v šole. Nekoč, ko se je mudil ravno na otoku Rügen, stopi tudi tamkaj med šolsko mladež neke vasi v šolo in izprašuje deco tako-le: «Da razdelujemo prirodo v tri kraljevstva, to vam je znano. (Kazaje cekin): «Otroci, v katero kraljevstvo spada to-le?» — «V rudništvo!» odgovoré otroci jednoglasno. Nato vzame kralj iz velikega jerbasa nek sad ter vpraša: «V katero kraljevstvo pa spada to-le?» — «V rastlinstvo,» rekó otroci kakor iz jednega grla.

Nato vpraša kralj s povzdignjenim glasom: «Otroci, v katero kraljevstvo pa spadam jaz?»

Vsi otroci molcé. Zdajci pa dá majhna deklica znamenje, da zna.

«No, povej, dete moje!»

«V nebeško kraljevstvo!» odgovori učenka glasno.

Kralj je bil tega lepega odgovora tako vesel, da so mu stopile v oči solze radosti. Poljubil je otroka in ga bogato obdaroval, kakor tudi druge otroke.

Francoski kralj Ludovik XIV.

pride nekega dne na svojem izprehodu mimo vrta preprostega vrtnarja. Ko ta kralja ugleda, hitro utrga dve jako lepi breskvi, dá ji svojemu dvanajstletnemu sinčku in mu naroči, naj ji hitro nese kralju ponuditi. Deček teče, da bi ga dohitel in kliče ves zasopel: «Ali bi ne hoteli, veličastni kralj, milostno vzprejeti teh-le dveh breskev od mojega očeta?» Dobrosrčen kakor vselej vzame kralj ponudeni dar in začne jedno takoj slastno jesti. Potlej pa reče prijazno: «Slišiš, dečko, deliva si bratovsko; jaz pojém to, ona pa bodi tvoja.» Veselo jo deček vzprejme, potegne nožič iz žepa in jo začne lupiti. «Zakaj pa jo lupiš?» vpraša ga kralj. Detinsko odkritosrčno pripoveduje vrtnarjev sinek: «Ker sem moral tako hiteti, padla mi je jedna v gnojnico, pa že ne vem katera, zaradi večje varnosti bom tedaj svojo olupil, ko bi bila morda vendarle ta padla.»

Prekanjen prosilec.

Friderika Viljema, kralja pruskega, pride mlad gospod osebno prosit kakeršnekoli službe. Kralj ga vpraša: «Odkod si doma?»

«Iz Berolina, Vaše Veličanstvo.»

«Ej, Berolinci niso vredni piškavega oreha, le idi.»

A prosilec se po tem odgovoru nikakor ne dà oplašiti, ampak reče: «Dovolite, Veličanstvo, jaz pa vendarle poznam dva Berolinca, ki sta kaj vredna!»

«In katera sta ta?» vpraša kralj.

«Vaše Veličanstvo in jaz!»

Domišljavost.

Turški sultan Ahmed III. je bolehal večkrat na domišljavosti. Tako si je časih domišljal, da mu sedi na nosu velika muha, ki se nikakor ne dá pregnati. Vsi zdravniki so se trudili, da bi ga oslobodili te domišljavosti, a zaman. Naposled pokličejo tudi francoskega zdravnika De Duca. Ta mu dá neko omamilo, potegne mu nekolikokrat z nekim orodjem preko nosa in mu zdajci pokaže muho, ki jo je bil že prej pripravil v ta namen.

«Dà, ta je, ta! vzklikne sultan ves radosten. «Ta spaka me je mučila tako dolgo, in nikdo je ni maral videti.»

Sultan je bil ozdravljen, zdravnik pa bogato obdarovan.

I. M.

Čudna vaška ura.

Nekje na Nemškem je vas «Dingskirchen». V tej vasi prebivalci delj časa niso imeli nobene ure, ne stenske, ne žepne, in tudi cerkveni zvonik je bil brez nje. Kralj Friderik III., ki je tudi zvedel o tem, pride nekega dne v ono vas na lov. Da bi pa župana, pri katerem se je nekoliko pomudil, spravil v zadrego, vpraša ga, koliko je ura.

«V trenutku tega Vašemu Veličanstvu ne morem povedati,» pravi župan, «pa takoj pojdem pogledat ter Vam potem povém.»

Nato zbeži iz sobe, a hitro se vrne ter pravi: «Veličanstvo, sedaj je ravno jednajst ura!»

«Odkod pa veste to?» vpraša kralj radovedno, «saj — kakor sem slišal — v vsi vasi nimate ure?»

«Ure res nimamo,» beseduje kmetič, «a natanko ob jednajsti uri prisije solnce na naše stranišče, in po tem sem tudi sedaj sodil, da je ura jednajsta.»

Friderik se temu odgovoru iz vsega grla nasmeje in reče: «Res, lepo vaško uro imate!» Nato odjaha s svojim spremstvom dalje.

Pravijo, da je omislil kesneje sam kralj Friderik III. oni vasi lepšo in boljšo uro, ki še bajè sedaj štrka v cerkvenem zvoniku.

Kazalo.

	Stran
I. Iz vsakdanjega življenja	5
II. Iz šole	53
III. Iz zgodovine	67
